

Tadei – deset doporučení na podporu rozvoje tvořivosti ve vzdělávání:

1. Obecné doporučení.

„Nedělej to, to se přece nedělá!“ Toto je fráze, kterou jsou učitelé na všech úrovních vzdělávání zvyklí často používat. Ve společnosti orientované na budoucnost je však tento druh konzervatismu zpochybňujícího zkoušení nových postupů zcela nepřijatelný.

2. Doporučení studentům.

Největší překážka bránící vám v úspěchu je ve vás samých – ve vaší vlastní hlavě, v sebe-cenzuře. Jakmile se studentům jednou podaří otevřít své obzory, odváží se být kreativní a převezmou iniciativu, často se jim podaří se prosadit. Tvrdě pracují, bojují s konzervatismem kolem sebe a většinou nacházejí to, co sir Ken Robinson nazývá ve své poslední knize Element (viz zdroje), neboli naplnění svých přirozených schopností a zaujetí pro to, co dělají. Nepřekonatelným způsobem to sám vysvětlil na konferenci TED - [Ken Robinson říká: Školy ničí kreativitu](#).

3. Doporučení rodičům.

Vytvářejte pečující prostředí, v němž děti mohou budovat svou kreativitu, a věřte v jejich schopnosti. Pomozte jim najít takovou školu a univerzitu, kde se budou jejich schopnosti moci rozvinout a připraví se na budoucnost, v níž nás jistě čekají velké změny.

4. Doporučení učitelům.

Snažte se být žákům k dispozici, potřebují-li od vás zpětnou vazbu. Výuku nastavte tak, aby v jejím rámci mohli žáci realizovat své vlastní projekty. Spojte se s kolegy, kteří mají podobný přístup, bez ohledu na aprobaci.

5. Doporučení vedení škol.

Podporujte tvořivost svých učitelů a žáků (studentů). Poskytněte jim takový prostor, čas a administrativní podporu, aby bylo možno vyvinout na tvořivost orientovaný vzdělávací program, v němž budou moci žáci pracovat na individuálních i skupinových projektech. Pokud by nebylo možné takový program zavést rovnou plošně, nabídněte ho na počátku alespoň těm, kteří o něj projeví zájem.

6. Doporučení univerzitám.

Zavádějte mezioborové přístupy a budujte takové vzdělávací programy, v nichž budou studenti připravovat projekty podporující jejich kreativitu. Otvírejte „kreativní prostory“, kde bude možné studentské projekty realizovat. Tyto prostory by se měly stát inkubátory kreativních nápadů.

7. Doporučení nadacím.

Nadace (nebo spíše obecněji neziskové organizace) jsou nejflexibilněji financovanými organizacemi vůbec. Většinou jsou zároveň schopny nejrychleji reagovat na vzniklou situaci, a jsou tudíž nejvíce kreativní. Dá se proto očekávat, že právě u nich mohou najít podporu nové projekty vznikající na základě kreativních nápadů. Vzorem může být celá řada v současnosti mimořádně úspěšných podnikatelů, kteří začínali v mládí „na koleně“ (nebo v garáži) a třeba ani nedokončili svá vysokoškolská studia díky politování hodnému nesouladu jejich záměru s obsahem školní výuky.

8. Doporučení vládám.

Snažte se, aby vaše země podporovala tvořivost. Budujte prostředí, v němž se kreativní jedinci budou moci prosadit. Organizujte například diskuze na dané téma, financujte vydávání vhodných knih a překladů, podporujte vznik odpovídajících televizních pořadů. Vytvořte národní program na podporu kreativity ve vzdělávání a vyvolejte vznik sítě expertů, učitelů a dalších zájemců o danou problematiku.

9. Doporučení OECD.

Bylo by dobré porovnat přístup jednotlivých zemí k vytváření kreativní kultury, např. porovnáním programů na její podporu. Zjištěná data by se měla vztáhnout k dalším známým

indikátorům. Zároveň je vhodné vyvolat mezinárodní diskuzi o tom, které metody na podporu kreativity jsou neúčinnější.

10. **Doporučení pro komunity kreativních tvůrců poznání.**

Rozvíjejte aktivity na podporu výměny názorů, vyvolávání nových nápadů a vyprávění příběhů. Tyto aktivity mohou být realizovány jak v reálném tak v online prostředí.

Zaznamenejte je a poskytněte všem lidem schopným tvořivého myšlení. Stanou se tak zároveň přirozenou součástí výukových zdrojů kreativitu dále rozvíjejících.

„Dopad předložených doporučení by měl vést k výchově kreativních tvůrců vlastního poznání, z nichž by se vlastně nakonec měli stát něco jako ‘samouci 21. století’. Možná vám to přijde divné, že bychom měli připravovat samouky, ale máme na co navazovat. **Sokrates již téměř před 25 stoletími přišel s tím, že cílem vzdělávání je ‘zažehnout oheň, který stravuje sám sebe’.** S dnešním přístupem do internetu, zdokonalujícími se nástroji na vyhledávání a zlepšujícími se volně dostupnými výukovými materiály jsou zdroje umožňující plamenu hořet nevyčerpatelné. Naším úkolem je vykřesat jiskru!